

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Idee kultury krajów nordyckich		8.0.14135	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
Mariusz Jakimowicz; prof. UG, dr hab. Hieronim Chojnacki			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Konwersatorium		4 ECTS 100 godzin	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - przygotowanie do zajęć;	
Liczba godzin		30 godzin - czytanie tekstów;	
Konwersatorium: 30 godz.		20 godzin - przygotowanie do egzaminu.	
		Razem: 100 godzin = 4 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski	
		- szwedzki	
		- norweski	
		- duński	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Praca w grupach		Egzamin	
- Wykład konwersatoryjny		Formy zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		egzamin ustny	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Egzamin: student jest zobowiązany do zdania egzaminu ustnego, wykazując się znajomością treści wykładów oraz lektur (patrz: Treści programowe oraz Lista lektur obowiązkowych i uzupełniających).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	dyskusja	egzamin ustny	praca w grupach
	Wiedza		
K_W03	xx	x	x
K_W04	x	x	x
K_W07	x	x	x
K_W10		x	x
	Umiejętności		
K_U01	x		x
K_U02	x		x
K_U06	x		x
K_U09	x		x
K_U11	x		x
	Kompetencje społeczne		
K_K01	x		x
K_K06	x	x	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem kursu jest poznanie istoty kultury krajów nordyckich, analiza i badanie kształtowania się i rozwoju idei (m.in. domu, ciała, rodziny, relacji wobec natury) w celu objaśnienia genezy obecnego kształtu kultur poszczególnych krajów.

Duży nacisk położony jest na objaśnienie roli kultury w procesach konstruowania tożsamości narodowych w poszczególnych krajach nordyckich, roli stereotypu, mitu i narracji narodowych.

Celem kursu jest także praktyczne wykorzystanie umiejętności analitycznych i metodologicznych (m.in. psychoanaliza, dekonstrukcjonizm, postkolonializm) jako narzędzia interpretacji kultury.

Ważnym elementem kursu jest także zastosowanie kontekstu filozoficznego, antropologicznego oraz kontekstu z zakresu historii sztuki jako elementów poszerzających perspektywę interpretacyjną kształtowania się i ewolucji poszczególnych idei w państwach nordyckich.

Treści programowe

Problematyka wykładu (wybór modyfikowany w toku burzy mózgów na początku zajęć): Przejawy współpracy Skandynawów w dziedzinie mass-media, kultury, sztuki i nauki. Problemy ekologiczne a współpraca nordycka. Problem europeizmu i bałtyzmu we współpracy nordyckiej w latach ostatnich. Dążenia integracyjne i jego meandry, znaczenie edukacji nieformalnej i stowarzyszeń w modernizacji nowożytnej Północy, kulturowe problemy społeczeństwa dobrobytu, skandynawskie polonica i polonia vs polskie inspiracje Północą i inne. Elementy skandynawskich tradycji kulturowych; analiza i interpretacja wybranych dzieł nordyckiej kultury charakterystyka i porównanie przejawów działalności kulturowej w obrębie terytorium skandynawskiego muzyka nordycka; architektura nordycka; skandynawskie wzornictwo i design; malarstwo i sztuka nordycka innowacyjność w technologii nordyckiej; marka skandynawska; analiza i dyskusja na temat elementów nordyckich tradycji kulturowych, wybranych skandynawskich wynalazków oraz marek; dyskusja na temat wybranych dzieł nordyckiego, muzyki, architektury, sztuki i wzornictwa.

Wykaz literatury

Prowadzący na pierwszych zajęciach przedstawia uaktualnioną listę lektur.

A 1. Literatura wykorzystywana podczas zajęć (obowiązują wskazane fragmenty):

Asbrink, E., Made In Sweden. 60 słów, które stworzyły naród, tłumaczenie, Natalia Kołaczek, Warszawa 2019.

Booth M., Skandynawski raj. O ludziach prawie idealnych, przekł. Gutowska-Nowak B., Kraków 2015.

Chymkowski, Roman. Pessel, Włodzimierz Karol (red.). 2009. Islandia: wprowadzenie do wiedzy o społeczeństwie i kulturze, Warszawa: Wydawnictwo Trio/Collegium Civitas.

Ciesielski Zenon, Nad pojęciem kultury skandynawskiej, w: Z dziejów Polski i Skandynawii. Rozprawy i studia na dziesięciolecie Instytutu Polsko-Skandynawskiego, pod red. Eugeniusza S. Kruszewskiego i Emila Ashøja, Kopenhaga 1995.

Dam Poul i Gaertner Henryk, 2008. Mikołaj Fryderyk Seweryn Grundtvig, Kraków: Wydawnictwo WAM.

Frykman Jonas, Orvar Löfgren, Narodziny człowieka kulturalnego. Kształtowanie się klasy średniej w Szwecji XIX i XX wieku, przekł. Grzegorz Sokół, Warszawa 2007 (cz. I i rozdz. 2).

Fullbrook, M. (red.). 2004. XX wiek (po 1945 roku). Warszawa: Świat Książki.

Gerner Kristian, Szwecja i Finlandia, Polska i Kresy Wschodnie. Tożsamość narodowa, terytorium i świadomość historyczna, przeł. Maja Chacińska, w: Polska-Szwecja w XX wieku. Wpływy i inspiracje, studia pod redakcją Jana Szymańskiego, Gdańsk 2007.

Gesteland Richard, Różnice kulturowe a zachowanie w biznesie, Warszawa 2000, s. 256-265.

Griffiths Tony, Skandynawia. Wojna z trollami, Andrzej Findeisen - A.M.F. Plus Group 2011.

Hampden-Turner Charles, Trompenaars Alfons, Społeczny indywidualizm Szwedów, w: tychże, Siedem kultur kapitalizmu, Kraków 2006.

Klinge Matti, Kraje północne (Norden a Europa, Północ, natura, ubóstwo – tło nordyckiej tożsamości, w: tegoż, Fińska tradycja. Eseje o strukturach i tożsamościach Północy, przeł. Jarosław Suchoples, Wrocław 2006.

Klinge, M., Bałtycki świat. Helsinki: Wydaw. Otava 1998.

Kingsley P., Duńczycy. Patent na szczęście, przeł. Gładysiek J., Warszawa 2017.

Lehtonen Juhani U.E., Cechy narodowe Finów, „Czas Kultury” 2008, nr 2.

Maciejewski, W. (ed.), The Baltic Sea Region. Cultures, Politics, Societies. Uppsala: The Baltic University Press 2002.

Nowiak Jolanta, Współpraca nordycka. Wzór dobrej polityki, Poznań 2001.

Orfali Kristina, Model jawności: społeczeństwo szwedzkie, przeł. Edyta Trojańska, w: Historia życia prywatnego. Tom 5, seria pod redakcją Philippe Ariès, Georges Duby, Wrocław 2006.

Piotrowska Ewa, Dzieje myśli szwedzkiej XX wieku. Od narodowego konserwatyzmu do globalizmu, Poznań 2006.

Piotrowska Ewa, Myśl filozoficzna w Szwecji. Od mistycyzmu do radykalizmu, Poznań 2006., s. 88-119.

Piotrowski Bernard, Integracja Skandynawii. Od Rady Nordyckiej do wspólnoty europejskiej, Poznań 2006.

Piotrowski Bernard, Tradycje jedności Skandynawii. Od mitu wikingów do idei nordyckiej, Poznań 2006., s. 60-84.

Sandberg Nils-Eric, Co poszło źle w Szwecji?, „Frona” 2005, nr 37.

Sillen Bo, Mit szwedzki, przeł. Iwona Moskwa-Tarnowska [w:] Filozofia liberalizmu, pod redakcją Józefa Tarnowskiego, Wydawnictwo Oficyna Liberałów, Warszawa 1993.

Szelągowska Grażyna, Idea zjednoczonej Północy w skandynawskim ruchu studenckim I połowy XIX wieku, Warszawa 1992.

Szelągowska Grażyna, Poddany i obywatel. Stowarzyszenia społeczne w Danii w dobie transformacji ustrojowej w XIX wieku, Warszawa 2002., s. 169-194.

Tazbir Janusz, Sarmacki stereotyp Szweda, „Mówią wieki” 1995.

Tubylewicz K., Moralisci. Jak Szwedzi uczą się na błędach i inne historie, Warszawa 2017.

Witoszek N., Najlepszy kraj na świecie, przeł. M. Kalinowski, Wołowiec 2017.

W poszukiwaniu tożsamości skandynawskiej i polskiej, red. Hieronim Chojnacki, Gdańsk 2012.

Zaremba Maciej, Tryumf wielkiej wspólnoty, przeł. Joanna Szczepanowska, „Res Publica” 1989, nr 8 (numer monograficzny: „Szwecja – szczęśliwa prowincja?”).

Zaremba Maciej, Polski hydraulik i inne opowieści ze Szwecji, Wołowiec 2008.

Zaremba M., Higieniści. Z dziejów eugeniki, Wołowiec 2014.

Żmuda-Trzebiatowska M., Folkhemmet – czyli wspólny, dobry dom – w szwedzkich narracjach literackich o dzieciństwie, Poznań 2017.

Inne – samodzielnie i wspólnie odkrywane najbardziej wartościowe źródła książkowe i internetowe.

Materiały multimedialne - prezentowane i analizowane na zajęciach (lista aktualizowana przez prowadzącego kurs dla każdej edycji studiów).

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03, K_W04, K_W07, K_W10, K_U01, K_U02, K_U06, K_U09, K_U11 K_K01, K_K06	K_W03, K_W04, K_W07, K_W10 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna na poziomie zaawansowanym terminologię z zakresu historii idei antropologii kultury – w języku polskim i w jednym z języków nordyckich (K_W03), • zna w pogłębionym stopniu teorie, metodologie i narzędzia opisu związane z historycznym kształtowaniem się kultury krajów nordyckich (K_W04), • zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji (np. postkolonializm) oraz oceny nordyckich stereotypów i narracji narodowych (K_W07), • zna instytucje kultury oraz orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym regionu nordyckiego (K_W10).
	Umiejętności K_U01, K_U02, K_U06, K_U09, K_U11 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyszukiwać i analizować informacje w języku polskim i w jednym z języków nordyckich – w odniesieniu do kultury i tożsamości narodowych mieszkańców krajów nordyckich (K_U01), • potrafi wykonać badania przy pomocy różnych narzędzi metodologicznych m.in. psychoanaliza, dekonstrukcjonizm, postkolonializm (K_U02), • przygotowuje prezentacje na temat kultur nordyckich i ich wytworów w różnych formach i w różnych mediach (powerpoint, krótkie filmy) (K_U06), • posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku

	<p>polskim (K_U09),</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentacje i projekty grupowe na tematy związane z przedmiotem, również z wykorzystaniem języków nordyckich (K_U11).
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01, K_K06</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest gotów do działań w dziedzinie kultury, z wykorzystaniem wzorców nordyckich (K_K01), • jest gotów do popularyzowania modelu nordyckiego pluralizmu i tolerancji wobec wielokulturowości (K_K06).
<p>Kontakt</p> <p>mariusz.jakimowicz@ug.edu.pl</p>	